

PRIJEDLOG

**ZAKON O IZMJENI
ZAKONA O ZDRAVSTVENOM OSIGURANJU**

Sarajevo, januar 2018. godine

**PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE
ZAKONA O IZMJENI
ZAKONA O ZDRAVSTVENOM
OSIGURANJU
po skraćenom postupku**

Predlažemo da se ovaj zakon donese po skraćenom postupku, saglasno članu 172. Poslovnika Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 69/07 i 2/08), odnosno članu 164. Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 27/03 i 21/09), jer nije u pitanju složen i obiman zakon koji zahtijeva redovnu proceduru.

Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine, odlučujući o ustavnom pitanju koje je predočio Kantonalni sud Tuzla u vezi utvrđivanja ustavnosti člana 87. stav 4. i 5. Zakona o zdravstvenom osiguranju, na osnovu člana IV.C.3.,10. (4) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, donio je Presudu broj U-13/11 od 14.10.2014. godine kojom je utvrđeno da član 87. stav 5. Zakona o zdravstvenom osiguranju („Službene novine Federacije BiH“, br. 30/97, 7/02 i 70/08) nije saglasan Ustavu Federacije Bosne i Hercegovine. Presuda je objavljena u „Službenim novinama Federacije BiH“, broj 100/14 od 10.12.2014. godine, kao i u „Službenim novinama TK“.

Na osnovu ove presude Dom naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, kao zakonodavac, je trebao postupiti po članu 250. Poslovnika o radu Doma naroda Federacije Bosne i Hercegovine. Naime, član 250. citiranog Poslovnika regulira da se odluka Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine kojom se utvrđuje da

zakon nije u saglasnosti sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine, a koju je Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine dostavio Domu naroda Parlamenta Federacije BiH, upućuje nadležnim radnim tijelima i delegatima, te da se na sjednici Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, razmatra prijedlog zaključka koji proizilazi iz odluke Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine. U vezi s tim, Dom naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, odlučuje o poduzimanju potrebnih mjera radi provođenja odluke Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine.

Identična obaveza je regulirana i u čl. 247. i 248. Poslovnika Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine.

Kako Vlada Federacije BiH nije dobila zaključak niti Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, a niti Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, pristupilo se implementaciji Presude Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj U-13/11 od 14.10.2014. godine, donošenjem Zakona o izmjeni Zakona o zdravstvenom osiguranju, i to po skraćenom postupku.

**ZAKON
O IZMJENI ZAKONA O ZDRAVSTVENOM OSIGURANJU**

Član 1.

U Zakonu o zdravstvenom osiguranju („Službene novine Federacije BiH”, br. 30/97, 7/02, 70/08 i 48/11) u članu 87. stav 3. se briše.

Član 2.

Ovaj zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Federacije BiH”.

OBRAZLOŽENJE

PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENI ZAKONA O ZDRAVSTVENOM OSIGURANJU

I - USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u Poglavlju III član 2. pod b) i članu 3. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine.

Prema navedenim odredbama predviđena je podijeljena nadležnost federalne vlasti i kantona u oblasti zdravstva, s tim da:

- federalna vlast ima pravo utvrđivati politiku i donositi zakone koji se tiču ove nadležnosti (član III 3. stav 3);

- kantoni imaju pravo utvrđivati politiku i provoditi zakone (član III 3. stav 4.);

U skladu sa potrebama, nadležnosti u oblasti zdravstva ostvaruju se od strane kantona koordinirano od federalne vlasti (član III 3. stav 1.), pri čemu federalna vlast uzima u obzir različite situacije u pojedinim kantonima i potrebu za fleksibilnošću u provođenju (član III 3. stav 3.).

II – RAZLOZI ZA DONOŠENJE

Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine, odlučujući o ustavnom pitanju koje je predočio Kantonalni sud Tuzla u vezi utvrđivanja ustavnosti člana 87. stav 4. i 5. Zakona o zdravstvenom osiguranju, na osnovu člana IV.C.3.,10. (4) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, donio je Presudu broj U-13/11 od 14.10.2014. godine kojom je utvrđeno da član 87. stav 5. Zakona o zdravstvenom osiguranju („Službene novine Federacije BiH“, br. 30/97, 7/02 i 70/08) nije u skladu sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine.

Navedenom presudom Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine iskazuje stav da „Pristup iskazan u članu 87. stav 5. osporenog zakona kojim se pravo korištenja zdravstvene zaštite, koje je obustavljeno nakon što osiguranik nije uplatio doprinos (izuzev hitne medicinske pomoći) i način na koji se to pravo ponovno uspostavlja podmirenjem svih dospjelih a neisplaćenih sredstava kantonalnom zavodu zdravstvenog osiguranja nije u skladu sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine. Uslovljavanje realizacije prava na zdravstvenu zaštitu isplatom dospjelih novčanih potraživanja iz obligacionog odnosa, što u suštini predstavlja doprinos za zdravstvenu zaštitu, korištenjem povlaštenog položaja koji ima kantonalni zavod zdravstvenog osiguranja u ovoj obligaciji, ne samo da je ugroženo pravo na zdravstvenu zaštitu, već i pravo na jednakost stranaka pred zakonom. Od strane Kantonalnog zavoda zdravstvenog osiguranja uočena je neodrživost i ovako iskazanog opredjeljenja. Kantonalni zavod zdravstvenog osiguranja (misli se na ZZO TK) je Uputstvom broj: 01-37-976/11 od 24.05.2011. godine prihvatio obavezu da obezbjedi zdravstvenu zaštitu svim licima bez obzira na isplatu neplaćenih novčanih sredstava ukoliko korisnik to pravo stječe po drugom osnovu. Naplata dospjelih iznosa osiguranja je dug stavljen u ovlast Porezne uprave, na koji način je jasno odvojeno pitanje eventualnog duga i realizacije prava na zdravstvenu zaštitu. U odnosu na član 87. stav 4. osporenog zakona, Ustavni sud Federacije nalazi da je u skladu sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine. Isti svojim sadržajem potvrđuje već iskazani princip u kome građanin gubi status osiguranog lica iz Zakona o zdravstvenom osiguranju, što ničim ne isključuje gubitak prava na zdravstvenu

zaštitu po drugom ili drugim osnovama, kao što je pravo na hitnu medicinsku pomoć i slično. U skladu sa iznijetim Ustavni sud Federacije odlučio je kao u izreci presude.“.

Presuda je objavljena u „Službenim novinama Federacije BiH“, broj 100/14 od 10.12.2014. godine, kao i u „Službenim novinama TK“.

Na osnovu ove presude Dom naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, kao zakonodavac, je trebao postupiti po članu 250. Poslovnika o radu Doma naroda Federacije Bosne i Hercegovine. Identičnu obavezu je imao i Predstavnički dom Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine na osnovu čl. 247. i 248. Poslovnika Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine. Naime, član 250. citiranog Poslovnika o radu Doma naroda, odnosno član 247. Poslovnika Predstavničkog doma regulira da se odluka Ustavnog suda Federacije kojom se utvrđuje da zakon nije u skladu sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine, a koju je Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine dostavio Domu naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, odnosno Predstavničkom domu Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, upućuje nadležnim radnim tijelima i delegatima, odnosno poslanicima, te da se na sjednici Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, kao i sjednici Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, razmatra prijedlog zaključka koji proizilazi iz odluke Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine. U vezi s tim, Dom naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, kao i Predstavnički dom Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, odlučuje o poduzimanju potrebnih mjera radi provođenja odluke Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine.

Kako Vlada Federacije Bosne i Hercegovine nije dobila zaključak Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, a niti Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, pristupilo se implementaciji Presude Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj U-13/11 od 14.10.2014. godine, donošenjem Zakona o izmjeni Zakona o zdravstvenom osiguranju, i to po skraćenom postupku.

Opreza radi navodimo da je u skladu sa čl. 40. i 41. Zakona o postupku pred Ustavnim sudom Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 6/95 i 37/03), regulirano da usvojeni ili predloženi zakon ili drugi propis organa federalne, kantonalne ili općinske vlasti, za koji Ustavni sud utvrdi da nije u skladu sa Ustavom, neće primjenjivati od dana objavljivanja presude Ustavnog suda u "Službenim novinama Federacije BiH", a također, definirano je da od dana objavljivanja presude Ustavnog suda u "Službenim novinama Federacije BiH", kojom je utvrđeno da zakon ili drugi propis organa federalne, kantonalne ili općinske vlasti, koji je stupio na snagu nije u skladu sa Ustavom, neće se primjenjivati ni propis donesen za njegovo provođenje.

Iz izloženog proizilazi da se, danom objavljivanja Presude Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine U-13/11 u „Službenim novinama Federacije BiH“, broj 100/14 od 10.12.2014. godine, kao i u „Službenim novinama TK“, odredba člana 87. stav 5. osporenog zakona, sada član 87. stav 3., neće primjenjivati, kao ni propisi donijeti na osnovu osporene odredbe.

Posebno skrećemo pozornost da je, s ciljem pripreme novih zakona iz oblasti zdravstva: Zakona o zdravstvenoj zaštiti i Zakona o zdravstvenom osiguranju,

Federalno ministarstvo zdravstva još u januaru 2017. godine dostavilo zahtjeve prema svim kantonalnim ministarstvima zdravstva, javnim zdravstvenim ustanovama čiji je osnivač odnosno suosnivač Federacija Bosne i Hercegovine, Zavodu zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije Bosne i Hercegovine, da ovom ministarstvu dostave, cjelovite sublimirane prijedloge potrebnih izmjena, dopuna u sistemskim zakonima iz oblasti zdravstva, sa prijedlozima konkretnih pravnih rješenja, uz adekvatna obrazloženja koja opredjeljuju za kandidiranje navedenih rješenja, te obavezno navođenje fiskalnog efekta predloženih pravnih rješenja. Treba naglasiti da je oblast zdravstva u skladu sa Ustavom Federacije BiH u podijeljenim nadležnostima između Federacije BiH i kantona, te je ovo uobičajen način i postupak pripreme i donošenje zakona iz ove oblasti. Osim toga, ovo ministarstvo na svojoj web stranici www.fmoh.gov.ba objavilo je i Obrazac koji je za tu namjenu kreiran, i u kojem se unose potrebni prijedlozi, primjedbe i mišljenja u pogledu navedenih sistemskih zakona iz oblasti zdravstva. Napominjemo da je Federalno ministarstvo zdravstva zbog slabog odziva uputilo i urgenciju za postupanje po zahtjevima. Planirano je da se, po prijemu prijedloga, sačini evaluacija istih, te dopuni već urađena analiza primjene dosadašnjih sistemskih zakona, kao i već urađene verzije novih sistemskih zakona iz oblasti zdravstva: Zakona o zdravstvenom osiguranju i Zakona o zdravstvenoj zaštiti, a nakon toga sačini cjelovite prednacrt zakona u skladu sa Pravilima i postupku za izradu zakona i drugih propisa Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj 71/14), koji se nakon toga dostavljaju na konsultacije svim zainteresiranim.

Međutim, naprijed navedeni postupak nije okončan, te Federalno ministarstvo zdravstva nije još u prilici ponuditi cjelovite tekstove novih sistemskih zakona iz oblasti zdravstva, pa ni Zakon o zdravstvenom osiguranju. Stoga smo pristupili donošenju Zakona o izmjeni Zakona o zdravstvenom osiguranju, samo u dijelu koji se odnosi na implementiranje Presude Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine.

III – MIŠLJENJA O NACRTU ZAKONA

Federalno ministarstvo zdravstva dostavilo je Nacrt zakona o izmjeni Zakona o zdravstvenom osiguranju kantonima, a radi izjašnjenja. U tom smislu, pozitivna mišljenja dostavila su sljedeća ministarstva: Ministarstvo za socijalnu politiku, zdravstvo, raseljena lica i izbjeglice Bosansko-podrinjskog kantona Goražde; Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne zaštite Zapadnohercegovačkog kantona, Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne politike Posavskog kantona, kao i Kanton 10.

Određeni kantoni su dostavili prijedloge i sugestije na Nacrt zakona, i to kako slijedi:

Ministarstvo zdravstva Zeničko-dobojskog kantona ističe da je, iako se ne radi o složenoj i obimnoj izmjeni Zakona, neophodno pažljivo pristupiti istoj. Naime, tvrde da izmjena Zakona može dovesti u pitanje ostvarivanje zdravstvene zaštite osiguranih lica i proizvesti štetne posljedice za kantonalne zavode zdravstvenog osiguranja. Zbog navedenog, predlažu provođenje redovne procedure za izmjenju Zakona, kako bi se široj stručnoj javnosti, kroz javnu raspravu, omogućilo davanje primjedbi i sugestija.

Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne zaštite Hercegovačko-neretvanskog kantona u svom očitovanju navodi da podržava zaštitu ustavnosti i

provedbu zakona, međutim brisanje samo stava (3) u članu 87. Zakona indirektno će dovesti u pitanje finansiranje obaveznog zdravstvenog osiguranja, koje se vrši iz uplaćenih doprinosa, koje neki obveznici, uprkos zakonskoj odrednici, ne uplaćuju redovno. U vezi s tim, predlaže se izmjena stava (3) u članu 87. na sljedeći način:

„Obveznik obračuna i uplate doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje iz članka 86. Zakona o zdravstvenom osiguranju, koji ne uplaćuje redovito doprinose na zdravstveno osiguranje dužan je platiti svaku pruženu zdravstvenu uslugu zdravstvenoj ustanovi (pružatelju usluga).“

Ministarstvo zdravstva i socijalne politike Srednjobosanskog kantona dostavilo je Zaključak Vlade Srednjobosanskog kantona Travnik (broj: 01-05-1007/2017-4 od 01.12.2017.godine) kojim se prihvata mišljenje Zavoda za zdravstveno osiguranje Srednjobosanskog kantona na Nacrt zakona o izmjeni Zakona o zdravstvenom osiguranju, odnosno to mišljenje postaje i Mišljenje Vlade Srednjobosanskog kantona. U prilogu se dostavlja i očitovanje Zavoda za zdravstveno osiguranje Srednjobosanskog kantona, gdje su izneseni sljedeći prijedlozi: Iako Ustavni sud Federacije BiH ne smatra neustavnim stav (2) člana 87. smatraju da bi se trebao brisati i taj stav iz člana 87. Predlaže se dodavanje novoga člana 87a. iza člana 87., a koji bi glasilo:

„Ukoliko obveznik uplate doprinosa nije uplatio doprinos, osigurana osoba ima sva prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja, osim prava na naknadu plaće, pri čemu troškovi ostvarivanja ovih prava terete sredstva obveznika uplate doprinosa, sve dok ne izmiri sve dospjele, a nenaplaćene obveze po osnovu doprinosa.

Porezna uprava Federacije utvrđuje kad su dospjela sredstva doprinosa uredno plaćena.

Plaćanje troškova liječenja osiguranih osoba na način predviđen u stavku (1) ovog članka, ne oslobađa obveznika uplate doprinosa obveze plaćanja dospjelog, a neuplaćenog doprinosa za razdoblje u kojem su utvrđena dugovanja po ovom osnovu.“

Predloženi novi član 87a., smatraju u Zavodu zdravstvenog osiguranja Srednjobosanskog kantona, bliže bi regulirao prava osiguranih osoba i obveznika uplate doprinosa.

Navedeni Zavod, također, smatra da je neophodno iznaći mehanizme kojima bi se unaprijedio način i instrumenti naplate doprinosa, kako se ne bi ugrozio cjelokupan sistem finansiranja i pružanja zdravstvene zaštite.

Ministarstvo zdravstva Tuzlanskog kantona dostavilo je očitovanje Zavoda zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona. U navedenom mišljenju Zavoda izložen je širi komentar o predloženoj izmjeni Nacrta zakona, gdje se ističe da je član 87. već mijenjan, ali da je od stupanja na snagu izmijenjenog člana 87. Zakona, Zavod upozoravao sve nadležne instance da je zbog nejasnoće teško primjeniti ovu odredbu. Traženo je od federalnog ministra zdravstva da obezbjedi autentično tumačenje, koje nije dostavljeno Zavodu. Također, obraćali su se istim zahtjevom izravno i Parlamentu Federacije BiH, ali tumačenje nisu dobili.

Zavod zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona je stava da brisanje samo stava (3) iz člana 87. Zakona i dalje ostavlja zavode u velikim problemima prilikom primjene u praksi. Cijene da je neophodno izmijeniti ili brisati i stav (2) člana 87. Nadalje, tvrde da su st. (4) i (5) u potpunosti u suprotnosti sa važećim propisima. Naime, Zakonom o doprinosima isključiva nadležnost za prinudnu naplatu doprinosa data je Poreznoj upravi Federacije BiH, tako da se odredbe člana 87. Zakona moraju posmatrati u odnosu na Zakon o doprinosima, te je neophodno i u ovom smislu

izvršiti usklađivanje te odredbe. Ukazuju i na odredbu člana 88. Zakona o zdravstvenom osiguranju, ponovo skrećući pažnju na sukob nadležnosti jer Zavod ne može utvrđivati dug ni provoditi prinudnu naplatu doprinosa, a samim tim ni donositi rješenje iz stava 4.

Na kraju ističu da Vlada Federacije BiH nije donijela propis o saradnji institucija zdravstvenog osiguranja i Porezne uprave Federacije Bosne i Hercegovine, u cilju postizanja redovne i potpune uplate doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje, kao i uplate sredstava u federalni fond solidarnosti. Ako se to ima u vidu, te ukoliko se zdravstvene knjižice ovjeravaju bez uplate doprinosa, odnosno ukoliko se omogući bezuvjetno ostvarivanje prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja postavlja se pitanje opravdanosti dosadašnjeg načina finansiranja fondova zdravstvenog osiguranja i njihova opstojnost.

Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo dostavilo je akt u kojem se navodi da to Ministarstvo nema izdvojeno mišljenje o članu 87. stav (3) Nacrta zakona o izmjeni Zakona o zdravstvenom osiguranju. Napominju da je što prije potrebno pokrenuti proceduru donošenja novog Zakona o zdravstvenom osiguranju, kojim bi se na adekvatan način regulirala otvorena pitanja i nedoumice, koje proizvodi važeći Zakon.

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine još jednom ističe da je predložena izmjena Zakona o zdravstvenom osiguranju vezana samo za postupanje po Presudi Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj: U-13/11 od 14.10.2014. godine kojom je utvrđeno da član 87. stav 5. Zakona o zdravstvenom osiguranju („Službene novine Federacije BiH“, br. 30/97, 7/02 i 70/08) nije u skladu sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine. Slijedom navedenog, i izmjena Zakona isključivo se odnosi na usaglašavanje sa dispozitivom Presude. Ponovo valja napomenuti da je Federalno ministarstvo zdravstva u januaru 2017. godine pokrenulo postupak prikupljanja prijedloga i sugestija, te primjedbi i komentara na važeći Zakon o zdravstvenom osiguranju, i to od svih relevantnih subjekata u Federaciji Bosne i Hercegovine, a kako bi se sačinila analiza primjene, kao i presjek pravnih rješenja koja u praksi ne funkcioniraju dobro. I nakon više urgencija, nije zaprimljen veliki broj očitovanja po toj inicijativi. Upravo u kontekstu analize primjene važećeg Zakona o zdravstvenom osiguranju, razmatrat će se i komentari kantonalnih ministarstava zdravstva, istaknuti naprijed, a povodom prijedloga ove Izmjene zakona. Navedeno je neophodno jer su otvorena veoma kompleksna pitanja, koja zahtijevaju širu elaboraciju, otvorene debate i javnu raspravu, kako bi se definirala potencijalna rješenja prihvatljiva za sve kantone. S obzirom na to, navedeno je moguće samo u svjetlu donošenja novoga Zakona o zdravstvenom osiguranju.

IV – OBRAZLOŽENJE PRAVNIH RJEŠENJA

Članom 1. ovog zakona predviđena je izmjena u članu 87. Zakona o zdravstvenom osiguranju („Službene novine Federacije BiH“, br. 30/97, 7/02, 70/08 i 48/11) kojim se briše stav 3. ovog člana, a u skladu sa Presudom Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj U-13/11 od 14.10.2014. godine. Napominjemo da je važeći Zakon o zdravstvenom osiguranju imao izmjene člana 87. u 2002. godini donošenjem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zdravstvenom osiguranju („Službene novine Federacije BiH“, broj 7/02), kao i u Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o zdravstvenom osiguranju („Službene novine Federacije BiH“, broj 48/11). Stoga proizilazi da se odredba koja je od strane Suda oglašena kao neustavna sada nalazi u članu 87. stav 3. Zakona o zdravstvenom osiguranju.

Članom 2. utvrđeno je da ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Federacije BiH”.

V – FINANSIJSKA SREDSTVA

Za provođenje ovog zakona nisu potrebna finansijska sredstva niti iz Federalnog budžeta, a niti iz budžeta kantona.

**TEKST ODREDBE ZAKONA O ZDRAVSTVENOM OSIGURANJU
koja se mijenja**

(„Službene novine Federacije BiH”, br. 30/97, 7/02, 70/08 i 48/11)

Član 87.

Kontrolu obračuna i uplate doprinosa vrši Porezna uprava Federacije Bosne i Hercegovine sukladno Zakonu o doprinosima i članu 23. Zakona o jedinstvenoj registraciji.

Obvezniku uplate doprinosa, kod koga se utvrdi da nije uplatio doprinos obustavlja se dalje korištenje zdravstvene zaštite po ovom zakonu, izuzev hitne medicinske pomoći.

Pravo korištenja zdravstvene zaštite u cijelosti uspostavlja se danom podmirenja svih dospjelih, a neuplaćenih sredstava kantonalnom zavodu osiguranja sukladno odredbama Zakona o obligacionim odnosima.

Utvrđena dugovanja po osnovu obaveze obračuna i uplate doprinosa realizuju se tako što se obvezniku obračuna i uplate doprinosa, rješenjem nalaže obaveza da uplati doprinos i rok u kome se ta obaveza treba izvršiti.

Žalba na rješenje kojim se nalaže obračun i uplata doprinosa ne odlaže izvršenje rješenja i rješenje je izvršna isprava u postupku izvršenja radi naplate novčanih potraživanja.

Federalni zavod osiguranja i reosiguranja prati redovnu uplatu sredstava za federalni fond solidarnosti svih obveznika uplate ovih sredstava, na način i u skladu sa ovim zakonom.

Federalni zavod osiguranja i reosiguranja će svojim općim aktom utvrditi način vršenja kontrole iz stava 6. ovog člana.

Vlada Federacije će donijeti propis o saradnji institucija zdravstvenog osiguranja i Porezne uprave Federacije u cilju postizanja redovne i potpune uplate doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje, kao i uplate sredstava u federalni fond solidarnosti.